

Kedysi panské huncútstva, dnes Tekovská knižnica

REGIONÁLNA KNIŽNICA OSLAVUJE DVE JUBILEÁ

Pred 90 rokmi vznikla prvá slovenská knižnica v Leviciach. O štvrtstoročie neskôr, 2. marca 1952, tu otvorili Okresnú ľudovú knižnicu, predchodkyňu dnešnej Tekovskej knižnice.

LEVICE. Dvojnásobný dôvod na rekapituláciu histórie a oslavy má regionálna knižnica, ktorej zriaďovateľom je od roku 2003 Nitriansky samosprávny kraj.

V levickej synagóge sa oslavy konali 11. decembra. V programe vystúpili členovia folklórného súboru Vatra z Tl-máč.

Prvé lastovičky

Podľa slov riaditeľky Tekovskej knižnice Jany Holubcovej prvé knižnice vznikali v 19. storočí

popri spolkoch, kluboch, kasínach a väčšinou ako prestížne spolky viac-menej intelektuálne založených mužov. Boli to skôr „panské huncútstva“, ženy do nich nemali prístup. Prvé pramene o knižniciach pochádzajú z roku 1927. Po vojne až do roku 1950 sa väčšina

z knižníc vyvíjala samostatne.

„V septembri 1951 vznikla Okresná ľudová knižnica zlúčením slovenskej a maďarskej knižnice a spojením knižničných fondov. V marci 1952 bola otvorená pre verejnosť,“ priblížila riaditeľka.

Ako ďalej povedala, počas 90-ročnej histórie sa udialo veľa zmien: knižnica sa 22-krát sťahovala, zmenila zriaďovateľov, názvy. Vznikla prvá odborná prevádzka, prvá pobočka, pribudol prvý počítač, prvý vlastný projekt, prvý medzinárodný projekt, prvá trénerka pamäti a Tekovská knižnica ako prvá začala organizovať tréningy pamäti. Známa je aj tým, že každoročne vyhlasuje čitateľskú súťaž pre školákov Čítam, čítaš, čítame, aktuálne je otvorený už 26. ročník.

Prvou riaditeľkou po Nežnej revolúcii bola Anna Vydrová.

Pod samosprávnym krajom Vladimír Gubiš, vedúci odboru vzdelávania a kultúry Nitrianskeho samosprávneho kraja, na podujatí pripomenul, že „história knihovníctva v Tekove siaha do 19. storočia. Dnešná Tekovská knižnica pokračuje v činnosti, ktorú uskutočňovali viaceré knižnice na národnostne zmiešanom území.“

Vyjadril aj presvedčenie, že sa nájdu možnosti ako vyriešiť nevyhovujúci stav.

Myslel tým aj skutočnosť, že sú nedoriešené priestory oddelenia beletrie, ktoré je od roku 2014 v náhradných priestoroch. Rekonštruovaná budova na Holubyho ulici nie je prevádzkyschopná.

Z histórie knižnice

Na národnostne zmiešanom území mesta Levica vznikali základy knižnice v čitateľských spolkoch. Podľa dostupných prameňov existovala už v roku 1859 Knižnica Jednoty kasína, ktorá bola prvou maďarskou knižnicou a knihy požičiavala výlučne členom a návštevníkom kasína. V meste postupne

vznikali aj ďalšie knižnice – Knižnica čitateľského spolku remeselníkov, Knižnica Katolíckeho kruhu, či súkromná Výpožičná knižnica Dobrovického. O niečo neskôr sa objavujú zmienky o existencii Mestskej maďarskej verejnej knižnice. Až z roku 1927 však existujú doložené pramene, potvrdzujúce

existenciu prvej slovenskej verejnej knižnice na území mesta Levica. Dňom 1. septembra 1951 bola zriadená Okresná ľudová knižnica, ktorá vznikla zlúčením slovenskej a maďarskej mestskej knižnice. Otvorená bola po doriešení administratívnych náležitostí, 2. marca 1952. (TK)

V skratke

Tekovskú knižnicu ročne navštívi 58-tisíc návštevníkov, ktorým poskytnú v priemere viac ako 181-tisíc výpožičiek. Knižnica má 4209 čitateľov, z toho 1931 detí. Vo fonde eviduje 102-tisíc kníh a iných dokumentov. Čitatelia a návštevníci si môžu prelistovať a prečítať 83 novín a časopisov. JANA NĚMETHOVÁ